

Voorzitter,

Wat is democratie? Vaak krijg je een antwoord dat duidt op vrije verkiezingen, een onafhankelijke pers die de macht controleert en de rechtstaat die de vrijheden van burgers beschermt. Maar voorzitter, democratie beperkt zich natuurlijk niet slechts tot deze drie pilaren: de democratie is in de kern de ideeënstrijd in een diverse samenleving waar verschillende perspectieven naast elkaar bestaan. Het gesprek daarover vindt niet alleen plaats in de soort gremia waartoe wij behoren, maar is juist ook het gesprek op straat, in de wijken en aan de keukentafel. Laat dat het fundament zijn waarop de drie eerdergenoemde pilaren rusten.

Democratie onder druk

Maar voorzitter, democratieën wereldwijd staan ernstig onder druk. Niet alleen worden verworven vrijheden steeds vaker geschonden, ook een kwart tot een derde van de Nederlanders steunt meer autocratische vormen van bestuur. De segregatie in Nederland is hoog, zo blijkt uit cijfers van het CBS. Mensen met verschillende etnische, religieuze en politieke achtergronden en opvattingen leven meer *lángs* dan *mét* elkaar. Een hoge mate van segregatie betekent dat een oordeel over de ander snel is geveild. Dit wordt nog eens versterkt doordat het maatschappelijk gesprek is verplaatst naar online platforms waar algoritmes emotie, ophef en radicalisering aanjagen, professionele journalistiek verdringen en valse informatie bevoordelen.

En voorzitter, gooi daar een sausje van feitenvrije ophits politiek overheen en je ziet hoe we zijn beland in een klimaat waarin de meest kwetsbare mensen onterecht worden gecriminaliseerd en tot zondebok worden gemaakt voor de problemen van Nederland. Verkiezingen die worden gecorrumpeerd door valse ophef campagnes op sociale media zijn helaas niet zeldzaam meer.

Innoveren in democratie

Als we onze democratie onder de loop nemen zien we dat in 200 jaar tijd de manier waarop wij democratie beoefenen niet wezenlijk is veranderd. En dat terwijl andere sectoren in de maatschappij hebben geïnnoveerd met de tijd. Onze denker des vaderlands – David van Ruybrouck – verwoorde het rakend: het is alsof we met paard en wagen over de snelweg rijden.

Deze tijd vraagt om democratische vernieuwing, voorzitter. Wanneer de 3 pilaren waarop onze democratie berust wankel worden, moeten we werken aan het fundament: werk samen met inwoners, geef ruimte voor medezeggenschap en investeer in duurzame relaties en gemeenschapskracht. Niet als vervanging van de representatieve democratie, maar als versterking ervan. Want juist dáár hebben inwoners nu behoefte aan, concludeert ook het Sociaal Cultureel Planbureau in haar kennisnotitie Democratie en Rechtstaat.

Erkent het college het belang van een meer bottom-up aanpak waarbij wordt geïnvesteerd in duurzame relaties met inwoners– in plaats van losse, projectmatige participatie? En deelt het college onze mening dat de democratie toe is aan vernieuwing, en ziet zij ook dat het versterken van burgerparticipatie juist zou kunnen helpen onze democratie veerkrachtiger te maken?

De Partij voor de Dieren ziet scenario 3 van de Startnotitie Participatie als een belangrijke stap hiervoor. Dit gaat in onze ogen gepaard met de nodige investeringen in een circulaire economie en een toegankelijke openbare ruimte. En gezien de financiële ruimte die het perspectief nu biedt, zullen wij voorstellen doen om de bezuinigingen op deze raadsbrede onderwerpen terug te draaien.

Groenfonds

Dan nog even over het Groen, voorzitter. De middelen voor de Grijs-wordt-Groen regeling in het Groenfonds zijn op voor de komende jaren. Dit terwijl er vanuit inwoners juist vraag naar is. Vindt het college het ook belangrijk dat er voldoende middelen beschikbaar zijn in deze regeling om aan de vraag van inwoners te voldoen? En is het college bereid om de meevallers bij groenbeheer, zoals bij het snoeien van populieren, hiervoor in te zetten? Wij zijn voornemens hierop een amendement in te dienen om de mogelijkheid voor vergroening voor inwoners te behouden in de komende jaren.

En voorzitter, ik sluit af. Investeren in burgerparticipatie is geen wondermiddel voor de democratische uitdagingen van vandaag. Maar burgerparticipatie is wel een bouwsteen voor het fundament van onze democratie: de ideeënstrijd met respect voor elkaars verschillen en opvattingen. Op straat, in de wijken en aan de keukentafel. Maar dat moet gepaard met een eerlijke, rechtvaardige en circulaire economie en een groene toegankelijke openbare ruimte. Inwoners willen het. De financiële ruimte is er. Nu nog de politieke wil.

Wouter Kraidy

Fractievoorzitter Partij voor de Dieren Gouda